

INDEX
NOMINUM

A-Á

II. ANDRÁS (1176-1235) Árpád-házi magyar király (1205-1235) III. Béla magyar király és Chatillon Anna gyermeke. I. Szt. Istvántól számítva a 18. Árpád-házi király. 1222-ben született dekrétuma az Aranybula a magyar történelmi alkotmány legfontosabb törvényei közé tartozik, amely megalapozta a nemesi vármegyét is.

VEDŐ Attila: A Magyar Királyi Csenedőrség teendői a külföldiek ellenőrzésének szabály- és szervezetrendszerében 1881-1938. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 139-179.p. HU-ISSN 1216-6774.

gróf ANDRÁSSY Gyula (Oláhpaták, Gömör vármegye 1823. III. 8. – Voloca, Fiume közelében 1990. II. 18.) főispán, honvéd ezredes és a debreceni kormány konstantinápolyi követe. In effigie felakasztották, szkv. lovassági tábornok. Képviselőházi egyedüli alelnök 1865. XII. 20. – 1866. IV. 16. ; képviselőházi első alelnök 1866. IV. 16. – 1867. IV. 8. ; miniszterelnök 1867. II. 17. – 1871. XI. 14. ; honvédelmi miniszter 1867. II. 20. – 1871. XI. 14. ; nádorhelyettes 1867. VI. 4. – 1867. VI. 8. ; közös külügyminiszter 1871. XI. 14. – 1879. XII. 8. ; közös pénzügyminiszter 1871. XI. 14. – 1872. I. 15. és 1876. VI. 11. – 1876. VIII. 14.

PARÁDI József: Karhatalom a polgári magyar állam rendvédelmében 1867-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 83-94.p. HU-ISSN 1216-6774.

B

BARTALIS Ferenc (1813 – Sepsiszentgyörgy, 1854) Bibarcfalvi kisbirtokos aki résztvett az úgynevezett „Makk-féle” szervezkedésben, mely az emigrációba kényszerült KOSSUTH Lajos kormányzó jóváhagyásával a magyar szabadságharc újraindítását Székelyföldről kiindulva kívánta megvalósítani. A szervezkedést az elnyomó HABSURG-hatalom felszámolta. A szervezők elleni bírósági eljárás keretében Marosvásárhelyen 1854. IV. 6-án halálra ítélték. Az ítéletet 1854. IV. 29-én Sepsiszentgyörgyön hajtották végre.

LŐRINCZI Dénes: A háromszéki közbiztonság megszilárdítása a HABSURG neoabszolútizmus időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 53-60.p. HU-ISSN 1216-6774.

gróf Leopold von Berchtold (Bécs, 1863. IV. 18. – Peresznye, 1942. XI. 21.) Az Osztrák-Magyar Monarchia közös külügyminisztere az I. világháború kitörésekor.

SOM Krisztián: Határforgalom ellenőrzés és külföldre utazás szabályozása Magyarországon az I. világháborúban. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 95-138.p. HU-ISSN 1216-6774.

Napóleon (BONAPARTE Napóleon. Eredeti olasz nevén Napoleon di BUONAPARTE; Ajaccio Korzika 1769. VIII. 15. – Szent Ilona 1821. V. 5.) francia katonatiszt és politikus. 1799-1804 Első Konzul, 1804-1815 I. Napóleon néven francia császár.

PARÁDI József: Karhatalom a polgári magyar állam rendvédelmében 1867-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 83-94.p. HU-ISSN 1216-6774.

LŐRINCZI Dénes: A háromszéki közbiztonság megszilárdítása a HABSURG neoabszolútizmus időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 53-60.p. HU-ISSN 1216-6774.

C-Cs

CLAUSEWITZ Karl Gottlieb von (1780-1831) porosz katona, hadtörténész, katonai teoretikus.

PARÁDI József: Az Evidenzbüro és a magyar határőrizet kapcsolata. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 71-82.p. HU-ISSN 1216-6774.

D

DEÁK Ferenc (Söjtör, 1803. október 17. – Budapest, 1876. január 28.) Jogász, államférfi. Aktívan részt vett a reformkori magyar országgyűlés munkájában, az első felelős magyar kormány igazságügyminisztere, az 1848-1849-es magyar forradalom és szabadságharc honvédő katonája. A neoabszolútizmus-kori elnyomás idején a magyar nemzeti ellenállás eszközeként a passzív rezisztencia mozgalom elindítója, a kiegyezés szellemi atyja.

LŐRINCZI Dénes: A háromszéki közbiztonság megszilárdítása a HABSURG neoabszolútizmus időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 53-60.p. HU-ISSN 1216-6774.

DZSUGASVILI Jozsif Viszarionovics [SZTALIN] (Gori, 1879 – Moszkva, 1953), az SZKP KB főtitkára, a Szovjetunió vezetője (1924–1953)

HEGEDŰS Ernő: Motorizáció a XX. századi magyar határőrizetben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 15-52.p. HU-ISSN 1216-6774.

E-É

gróf Erembault de DUDZEELE Belgium bécsi követe az I. világháború kitörésekor.

SOM Krisztián: Határforgalom ellenőrzés és külföldre utazás szabályozása Magyarországon az I. világháborúban. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 95-138.p. HU-ISSN 1216-6774.

F

Ferenc Ferdinánd (Franz Ferdinand Karl Ludwig Josef von HABSURG-LOTHRINGEN, Erzherzog von Österreich-Este) (Graz, 1863.XII.18. – Sarajevó, 1914.VI.28.) osztrák főherceg, 1896-tól az Osztrák-Magyar Monarchia trónörököse. 1914-ben Gavrilo PRINCIP nevű szerb sovíniszta merénylő kioltotta életét.

SOM Krisztián: Határforgalom ellenőrzés és külföldre utazás szabályozása Magyarországon az I. világháborúban. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 95-138.p. HU-ISSN 1216-6774.

Ferenc József (Bécs, 1830. VIII. 18. — Bécs, 1916. XI. 21.) Született osztrák főherceg, 1867-től haláláig Magyarország megkoronázott apostoli királya. A Habsburg Monarchia leghosszabb ideig (68 évig) uralkodó tagja.

SOM Krisztián: Határforgalom ellenőrzés és külföldre utazás szabályozása Magyarországon az I. világháborúban. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 95-138.p. HU-ISSN 1216-6774.

LŐRINCZI Dénes: A háromszéki közbiztonság megszilárdítása a HABSURG neoabszolutizmus időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 53-60.p. HU-ISSN 1216-6774.

gróf FESTETICS Tasziló 1911-től herceg (Bécs, 1850. V. 5. – Keszthely, 1933. V. 4.) 1904-től főudvarmester. A főrendiház, majd a felsőház tagja. Ő volt az első magyar, aki *Ferenc József* uralkodótól nem birodalmi, hanem magyar hercegi címet kapott.

PARÁDI Ákos: A CSERBA (Csendőrlégénységi Ellátásban Részesülők Betegsegélyző Alapja) *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 61-70.p. HU-ISSN 1216-6774.

G-Gy

báró Wladimir Giesel von Gieslingen altábornagy az Osztrák-Magyar Monarchia szerbiai nagykövete az I. világháború kitörésekor.

SOM Krisztián: Határforgalom ellenőrzés és külföldre utazás szabályozása Magyarországon az I. világháborúban. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 95-138.p. HU-ISSN 1216-6774.

H

HABSURG-ház (majd a HABSURG-LOTHARINGIAI-ház), Közép-Európa több országának — így Magyarország és az osztrák tartományok — uralkodói adó család.

PARÁDI József: Karhatalom a polgári magyar állam rendvédelmében 1867-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 83-94.p. HU-ISSN 1216-6774.

LŐRINCZI Dénes: A háromszéki közbiztonság megszilárdítása a HABSURG neoabszolutizmus időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 53-60.p. HU-ISSN 1216-6774.

HAMMURÁBI Babilónia királya Ie. XVIII. században.

VEDŐ Attila: A Magyar Királyi Csendőrség teendői a külföldiek ellenőrzésének szabály- és szervezetrendszerében 1881-1938. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 139-179.p. HU-ISSN 1216-6774.

Julius Jacob von HAYNAU (Kassel, Németország 1786. október 14. – Bécs, Ausztria 1853. március 14.) Osztrák katonatiszt. Az 1848-1849-es magyar forradalom és szabadságharc leverése után Magyarország katonai parancsnokaként hajtotta végre a magyar nemzet elleni véres megtorlásokat. 1850. VII. 8-án *Ferenc József* Julius Jacob von HAYNAUT leváltotta, majd Szatmár vármegyében birtokot adományozott a „bresciai hiénaként” elhíresült tábornagnak.

LŐRINCZI Dénes: A háromszéki közbiztonság megszilárdítása a HABSURG neoabszolutizmus időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 53-60.p. HU-ISSN 1216-6774.

Horea Lásd VASILE Ursu Nicola

I

Imre herceg (Székesfehérvár, 1000. – Igfon erdő, Bihar vármegye, 1031. IX. 2.) *I. Szent István* egyszülött fia, trónörököse. Vadászat közben halt meg máig tisztázatlan körülmények között.

VEDŐ Attila: A Magyar Királyi Csendőrség teendői a külföldiek ellenőrzésének szabály- és szervezetrendszerében 1881-1938. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 139-179.p. HU-ISSN 1216-6774.

I. Szent István [Vajk] (969 – Esztergom, 1038. VIII. 15.) A római katolikus keresztény magyar állam megszervezője. Uralkodása alatt a központi magyar állam megszilárdult, a katolikus keresztény egyházzal szemben évszázadokon keresztül fenálló és egyedülálló előjogokat biztosítva a mindenkor magyar állam vezetésének.

VEDŐ Attila: A Magyar Királyi Csendőrség teendői a külföldiek ellenőrzésének szabály- és szervezetrendszerében 1881-1938. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 139-179.p. HU-ISSN 1216-6774.

J

DZSUGASVILI Joszif Viszarionovics [SZTALIN] (Gori, 1879 – Moszkva, 1953), az SZKP KB főtitkára, a Szovjetunió vezetője (1924–1953)

HEGEDŰS Ernő: Motorizáció a XX. századi magyar határörizetben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 15-52.p. HU-ISSN 1216-6774.

II. József (HABSURG-LOTHARINGIAI József Benedek Ágost János Antal Mihály Ádám; Bécs, 1741 – Bécs, 1790), német-római császár (1765–1790), magyar király (1780–1790)

LŐRINCZI Dénes: A háromszéki közbiztonság megszilárdítása a HABSURG neoabszolutizmus időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 53-60.p. HU-ISSN 1216-6774.

K

Károly Róbert (Nápoly, 1288 – Visegrád, 1342. VII. 16.) A harmadik vegyesházi magyar király (1308. XI. 17. – 1342. VII. 16.)

VEDÓ Attila: A Magyar Királyi Csendőrség teendői a külföldiek ellenőrzésének szabály- és szervezetrendszerében 1881-1938. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 139-179.p. HU-ISSN 1216-6774.

VII. Károly (Párizs Franciaország, 1403. II. 22. – Mehun-sur-Yèvre Franciaország, 1461. VII. 22.) Franciaország királya 1422-1461.

LŐRINCZI Dénes: A háromszéki közbiztonság megszilárdítása a HABSURG neoabszolútizmus időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 53-60.p. HU-ISSN 1216-6774.

KEMPEN von fichtenstamm, Johann Franz báró (Pardubitz, 1793. június 26. - Schwarza, 1863. november 29.) Tisztviselő volt a Császári és Királyi Hadseregben. Legmagasabb rangja altábornagy. Ő adott parancsot BATTYÁNY Lajos magyar miniszterelnök halálos ítéletének akasztás helyett golyó általi végrehajtására. Ferenc József császár 1849-ben HAYNAU ajánlására KEMPENT nevezte ki a császári csendőrségnek az általános felügyelőjévé.

LŐRINCZI Dénes: A háromszéki közbiztonság megszilárdítása a HABSURG neoabszolútizmus időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz.53-60.p. HU-ISSN 1216-6774.

udvardi és kossuthfalvi KOSSUTH Lajos (Monok, 1802. IX. 19. – Turin, 1892. III. 20.) Az 1848-1849-es magyar forradalom és szabadságharc, vezéralakja. A BATTYÁNY-kormány pénzügyminisztere, a Honvédelmi Bizottmány elnöke, Magyarország kormányzó elnöke.

LŐRINCZI Dénes: A háromszéki közbiztonság megszilárdítása a HABSURG neoabszolútizmus időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 53-60.p. HU-ISSN 1216-6774.

Könyves Kálmán (Székesfehérvár, 1074 – Székesfehérvár, 1116. II. 3.) *Szent Istvántól* számítva a 9. Árpád-házi magyar király. Uralkodásának ideje: 1097-1116. Korának kliemelkedően művelt államfője. Uralkodása alatt kimondta, hogy boszorkányok nincsenek, elrendelte hogy a nemesi birtokok a koronára szálljanak a fiúág kihalása esetén és megtiltotta a kényszer-vallatást.

VEDÓ Attila: A Magyar Királyi Csendőrség teendői a külföldiek ellenőrzésének szabály- és szervezetrendszerében 1881-1938. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 139-179.p. HU-ISSN 1216-6774.

Kun (IV.) László (Vizesgyán, 1290. VI. 10. – 1290. VII. 10.) *Szent Istvántól* számítva a 22. Árpád-házi magyar király. Uralkodásának ideje: 1272. VIII. 6. – 1290. VII. 10.

VEDÓ Attila: A Magyar Királyi Csendőrség teendői a külföldiek ellenőrzésének szabály- és szervezetrendszerében 1881-1938. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 139-179.p. HU-ISSN 1216-6774.

L-LY

XVI. Lajos (Versailles Franciaország, 1754. VIII. 23. - Párizs Franciaország, 1793. I. 21.) Franciaország és Navarra királya 1771-1791, majd Franciaország királya 1791-1792.

PARÁDI József: Karhatalom a polgári magyar állam rendvédelmében 1867-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 83-94.p. HU-ISSN 1216-6774.

Szent László (Lengyel Királyság, 1046. VI. 27. – Nyitra, 1095. VII. 29.) *Szent Istvántól* számítva a 9. Árpád-házi magyar király. Uralkodásának ideje: 1077-1095. Erőskezű lovagkirály, uralkodása alatt a német terjeszkedéstől, a pápai hűbértől és a keleti nomád népek pusztításaitól egyaránt megvédte a Magyar Királyságot. Emlékezete a Magyar Szent Korona országai népeinek legendáiban, emlékezetében mai napig él.

VEDÓ Attila: A Magyar Királyi Csendőrség teendői a külföldiek ellenőrzésének szabály- és szervezetrendszerében 1881-1938. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 139-179.p. HU-ISSN 1216-6774.

M

Ludwig Friedrich August von MACKENSEN (Haus Leiniz [Trossin], 1849. XII. 6. – Burghorn [Habighorst], 1945. XI. 8.) Porosz királyi katonatiszt, német császári tábornagy. Jelentős szerepet játszott az I. világháborúban a Magyar Királyságot hátra támadó Román Királyság megszállásában.

SOM Krisztián: Határforgalom ellenőrzés és külföldre utazás szabályozása Magyarországon az I. világháborúban. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 95-138.p. HU-ISSN 1216-6774.

P

Nikola PASICS (1845-1926) A Szerb Népi Radikális Párt egyik alapítója és vezére. A Szerb Királyság miniszterelnöke 1891-1892-ben, 1904-1905-ben és kisebb megszakításokkal 1909-1918-ban. 1920 és 1926 között a Szerb-Horvát-Szlóven Királyság kormányfője.

SOM Krisztián: Határforgalom ellenőrzés és külföldre utazás szabályozása Magyarországon az I. világháborúban. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 95-138.p. HU-ISSN 1216-6774.

Raymond POINCARÉ (Bar-le-Duc, 1860. VIII. 20. – Párizs, 1934. X. 15.) Franciaország államfője az I. világháború kitörésekor.

SOM Krisztián: Határforgalom ellenőrzés és külföldre utazás szabályozása Magyarországon az I. világháborúban. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 95-138.p. HU-ISSN 1216-6774.

Radomir PUTNIK (Kragujevac, 1847. I. 24. – 1917. V. 17. Nizza) Szerb vezérkari főnök az I. világháború kitörésekor.

SOM Krisztián: Határforgalom ellenőrzés és külföldre utazás szabályozása Magyarországon az I. világháborúban. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 95-138.p. HU-ISSN 1216-6774.

T-Ty

borosjenői és szegedi TISZA Kálmán (Nagyvárad, 1830 – Budapest, 1902), államférfi, 1861-ben képviselőházi alelnök, miniszterelnök (1875–1890) és egyben belügyminiszter (1875–1887), valamint ideiglenesen pénzügyminiszter (1878, 1887–1889) és a király személye körüli miniszter (1879), a Szabadelvű Párt vezető személyisége, az MTA tagja.

LŐRINCZI Dénes: A háromszéki közbiztonság megszilárdítása a HABSBURG neoabszolútizmus időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 53-60.p. HU-ISSN 1216-6774.

V-W

VÁRADI József Az 1948-1949-es magyar forradalom és szabadságharc leverésekor emigrációba kényszerült honvéd főhadnagy a társaival együtt a magyar szabadságharc újrakezdését tűzte ki célul. A felkelés kiindulópontjának Székelyföldet tekintették. Elgondolásukat ismertették KOSSUTH Lajossal, aki azt jóváhagyta. VÁRADI József fejére a HABSBURG-hatalom vérdíjat tűzött ki, melynek nyomán — árulás következtében — Bélafehérváron csapatával együtt elfogták, majd a szervezők elleni bírósági eljárás keretében Marosvásárhelyen 1854. IV. 6-án halálra ítélték. Az ítéletet 1854. IV. 29-én Sepsiszentgyörgyön hajtották végre.

LŐRINCZI Dénes: A háromszéki közbiztonság megszilárdítása a HABSBURG neoabszolútizmus időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 53-60.p. HU-ISSN 1216-6774.

VASILE Ursu Nicola (Arad vármegye, 1731 – Gyulafehérvár 1785. II. 28.) 1784-ben társaival Ion CLOSCA-val és Gheorge CLOSAN-al vezették az uralkodó II. József környezetéből támogatott magyarellenes vérengzéseket, szabadrablásokat, melyek leverésére az uralkodó több héten — keresztül december 13-áig — nem küldött parancsot. Amikor a mozgalom már túlléphetett volna a magyarellenesség határain az uralkodó parancsára a katonaság leverte a rablógyilkos szabadcsapatokat. VASILE Ursu Nicola-t Gyulafehérváron végezték 1785. II. 28-án.

LŐRINCZI Dénes: A háromszéki közbiztonság megszilárdítása a HABSBURG neoabszolútizmus időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 53-60.p. HU-ISSN 1216-6774.

WERBÓCZY István (Verbőcz, 1458 – Buda, 1541. X. 13.) Jogtudós, a Magyar Királyság nádora. Fő műve a „*Tripartitum*” 1514-ben jött létre, melyben összegyűjtötte Magyarország szokásjogát, egyben pedig a magyar nemzet nem nemesi részét számos jogosultságból kizárta.

VEDŐ Attila: A Magyar Királyi Csendőrség teendői a külföldiek ellenőrzésének szabály- és szervezetrendszerében 1881-1938. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVI.évf. (2016) 52.sz. 139-179.p. HU-ISSN 1216-6774.